



TIL FAU

- TRAFIKKOPPLÆRING OG
TRAFIKKSIKKERHET I SKOLEN



TRYGG TRAFIKK

TIL FAU

- TRAFIKKOPPLÆRING OG TRAFIKKSIKKERHET I SKOLEN

Som medlem i FAU skal du blant annet ha medansvar for at elevenes læringsmiljø er trygt og godt. En del av læringsmiljøet er også skoleveien, skolegården og skolens nærmiljø.

Elevene skal føle seg trygge på skoleveien enten de går, sykler eller blir kjørt. I skolegården skal de kunne leke uten å måtte passe seg for kjøretøy og de skal kunne ferdes trygt i skolens nærmiljø. At trafikk-sikkerheten blir ivaretatt og at elevene får trafikkopplæring, er en viktig oppgave som FAU kan påvirke.

Det er kompetansemål i Kunnskapsløftet knyttet til trafikk, men det varierer likevel hvor mye trafikkopplæring elevene får. Trafikkopplæring er en livslang prosess, og det er derfor nødvendig med læreplaner som sikrer en systematisk opplæring og et godt samarbeid mellom skole og hjem. For å hjelpe FAU med dette arbeidet har Trygg Trafikk her samlet relevant informasjon og materiell om trafikk-sikkerhet og trafikkopplæring.

Savner du informasjon om noe eller har erfaringer du vil dele, kan du ta kontakt med Trygg Trafikk på hovedkontor@tryggtrafikk.no eller på telefon 22 40 40 40.



1.-7.TRINN

På barnetrinnet er kompetansemålene om trafikk lagt til faget Kroppsøving. Etter 4.trinn skal elevene kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister, og etter 7.trinn skal elevene kunne praktisere trygg bruk av sykkel som fremkomstmiddel.

SKOLEVEI

► Informasjon og anbefalinger fra Trygg Trafikk om skolevei og skoleskyss finnes på nettsiden: www.tryggtrafikk.no/tema/skole/

► Særlig farlig eller vanskelig skolevei - Brosjyre

Opplæringslovens kapittel 7 omhandler elevs rett til skoleskyss. Skyssgrensen er 2 km for elever på 1.trinn og 4 km for elever på 2.-10.trinn. I tillegg har elevene rett på skyss dersom skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. Trygg Trafikk har laget en veileder som er til hjelp både for foreldre og saksbehandlere. Veilederen gir råd om hvilke momenter som er sentrale i vurderingen om en skolevei er særlig farlig eller ikke.

Veiledningen kan lastes ned gratis fra www.tryggtrafikk.no/tema/skole/skoleskyss/

GÅ TIL SKOLEN

› Foreldrehefte 6-åringer på skolevei - Brosjyre

Mange foreldre er bekymret for å sende barna alene til skolen. Trygg Trafikk har laget et hefte som gir råd om trafiksikkerhet på skoleveien enten barna går eller sitter på i bil og buss. Her er det tips til hvordan barn lærer å bli gode og trygge trafikanter. Hftet foreligger på begge målformer, og kan kjøpes for kr. 10,- i nettbutikken, nettbutikk.tryggtrafikk.no eller lastes ned gratis fra www.tryggtrafikk.no/tema/skole/skolevei/

› Trafikkboka - Opplæringsmaterieil

Grunnbok i trafikkopplæring for 1.-4.trinn. Trafikkboka er tematisk inndelt og dekker kompetansemålet etter 4.trinn om at elevene skal kunne følge trafikkreglene for fotgjengere og syklist. Den er rikt illustrert og har fagtekster tilpasset alle klassetrinn. Boka inneholder også fortellinger, regler og sanger. Vi anbefaler at alle skoler har ett klassesett av boka, som foreligger på begge målformer.

Tilhørende elevoppgaver og lærerveiledning kan lastes ned gratis fra trafikkogskole.no, mens grunnboka kan kjøpes i nettbutikken på nettbutikk.tryggtrafikk.no.



SYKLE TIL SKOLEN

› Informasjon og anbefalinger fra Trygg Trafikk om barn og sykling finnes på nettsiden: www.tryggtrafikk.no/tema/sykkel-og-sykkelhjelm/

› Sykle til skolen - brosjyre

Å sykle til og fra skolen gir barn bedre helse og fine opplevelser. Brosjyren oppfordrer skolene til å legge til rette for at foreldre kan sykle sammen med barna til skolen, og for at de større elevene kan sykle alene. Last ned brosjyren: www.tryggtrafikk.no/tema/skole/brosjyrer/

› Sykkelopplæring – foreldrefilm om sykkelsjekk

Filmen viser påbudt utstyr på sykkel, innstilling av riktig setehøyde og justering av brems. www.youtube.com/watch?v=Kvwm7dw4zTI

› Sykkelopplæring – foreldrefilm om praktiske øvelser

Filmen gir enkle tips til øvelser med barna i trygge omgivelser og ute i trafikken. www.youtube.com/watch?v=Hfca-re5aY

› Sykle sammen - foreldrefilm om sykkelglede

Før barna blir så store at de kan sykle alene i blandet trafikk, er det bra at voksne sykler mye sammen med dem. Da lærer barna seg de nødvendige trafikkreglene, og med mye erfaring blir de flinkere og tryggere syklister. www.youtube.com/watch?v=hm0DWBR_8ck

› Bruk av hjelm - Film

Hvordan skal sykkelhelmen egentlig sitte på hodet? www.youtube.com/watch?v=aqDAMLJbp2s

› «Trå til» - Opplæringsmaterieil

- Sykkelhefte 1: grunnleggende sykkelopplæring. Inneholder fakta-stoff og oppgaver som knytter teori til konkrete trafiksituasjoner.
- Sykkelhefte 2: bygger på innholdet i sykkelhefte 1.

Tilhørende sykkelprøve til begge heftene, sykkelkortbevis, kontrollkort for sykkelens utstyr og sykkelprøvediplom kan kjøpes i nettbutikk.tryggtrafikk.no. Sykkelheftene og sykkelprøvene foreligger på begge målformer.

Lærerveiledning kan lastes ned fra www.trafikkogskole.no/laerer

Sykkelmateriellet digitaliseres i løpet av 2014. Følg med på: www.tryggtrafikk.no/tema/skole/

BUSS TIL SKOLEN

› Skolebuss - Film

Hvordan skal du stå på holdeplassen? Hva er riktig oppførsel inne i bussen, og hva gjør du når du har gått av bussen? Filmen egner seg best for de yngste elevene og er ment som et ledd i opplæringen av barn som skal ta buss til og fra skolen.

www.youtube.com/watch?v=OfAe7Zw370k

› Sikker skoleskyss - Brosjyre

Informasjonsbrosjyre til busselskaper, sjåførere, skoler og foreldre. Brosjyren tar for seg noen viktige momenter sjåførere og busselskaper må kjenne til for å gjøre skoleskyssen til en sikker og hyggelig reiseopplevelse. Den gir også tips til skoler som bestiller busstransport på turer i skoletiden, og til foreldre som har barn som har skoleskyss.

Brosjyren kan lastes ned fra www.tryggtrafikk.no/tema/skole/skoleskyss/

I tillegg til heftet er det utviklet et nettbasert informasjonsmaterieell med filmer og oppgaver som viser sikker og trygg atferd på bussen for de yngste elevene og deres foresatte. Materiellet er tilgjengelig på <http://nho-transport.no/sikker-skoleskyss/category527.html> og www.trafikkogskole.no, 1.-4.trinn





8.-10.TRINN

På ungdomstrinnet er kompetansemålet som spesielt omhandler trafikk lagt til faget naturfag. Etter 10.trinn skal elevene kunne gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker.

TRAFIKK VALGFAG

› Trafikk er et av de nye valgfagene i ungdomsskolen. Læreplanen i valgfaget er delt inn i to hovedmål: Mennesket i trafikken og Risiko og sikkerhet. Innholdet kan organiseres slik at elevene også kan ta trafikalt grunnkurs som en del faget.

Mer informasjon om Trafikk valgfag kan du lese her:
www.tryggtrafikk.no/tema/ungdom/trafikk-valgfag/

OPPLÆRINGSMATERIELL

› På nettsiden www.tryggtrafikk.no/tema/skole/ finnes opplæringsmaterieell for 8.-10.trinn. Noen av temaene det er oppgaver om er: fart, rus, refleks og sykkelhjelme.

› Tenåringer i trafikken - Film

Ungdom står overfor de 10 farligste årene i trafikken. Vi kan ikke tviholde på ungdommene. Vi må bare sørge for at de er så godt rustet som de kan bli til å takle utfordringer de møter på veien. Les Trygg Trafikks anbefalinger til tenåringsforeldre og se filmen Tenåringer i trafikken: www.tryggtrafikk.no/tema/ungdom/anbefaling-til-tenaringsforeldre/

› Sykkelhjelme - Film

Hvordan skal sykkelhjelmene egentlig sitte på hodet, og hvordan virker den? Denne filmen og animasjonen viser fordelene med å bruke hjelm. www.youtube.com/watch?v=8Ar3LY-yFg0

På Trygg Trafikks nettside: www.tryggtrafikk.no/tema/ungdom/, kan dere lese mer ulike tiltak og prosjekter for ungdom

INFORMASJON OM ANDRE TRYGG TRAFIKK-PROSJEKTER:

› Trygg Trafikk-ambassadører i grunnskolen

Trygg Trafikk har en ordning der lærere engasjerer seg som Trygg Trafikk-ambassadører. Ambassadørene utarbeider lokale planer for trafikkopplæring og trafikksikkerhet ved sine skoler, og fungerer som referansegruppe for Trygg Trafikk når vi utvikler materieell og læringsressurser.

Les mer her: www.tryggtrafikk.no/tema/skole/trygg-trafikk-ambassadorer/

› Trafikksikker kommune

Som veieier, skole- og barnehageeier, arbeidsgiver og kjøper av transporttjenester har kommunen et ansvar for å forebygge ulykker, og plikt til å arbeide systematisk med trafikksikkerhet med bakgrunn i lover og forskrifter. Kommunens ledelse har ansvaret for at opplæringsloven blir fulgt. Ledelsen har også ansvaret for at målene i Kunnskapsløftet blir gjennomført.

Les mer om hva en «trafikksikker kommune» er her: www.tryggtrafikk.no/tema/trafikksikker-kommune/

› Trafikksikker skole

Trafikkopplæring må ses på som en livslang læringsprosess. For at en skal lykkes er det nødvendig med et godt samarbeid mellom hjem og skole, og å legge trafikkopplæring og trafikksikkerhet inn i skolens planverk og rutiner.

Trygg trafikk har utarbeidet kriterier for hva en «trafikksikker skole» er, som en hjelp til å sikre godt og helhetlig trafikksikkerhetsarbeid.

Les mer om «trafikksikker skole» her: www.tryggtrafikk.no/tema/trafikksikker-kommune/grunnskole-trafikksikker-kommune/

› Nyhetsbrev

Meld deg på Trygg Trafikk skolenytt på www.tryggtrafikk.no/nyhetsbrev og motta jevnlig nyheter om trafikkopplæring og trafikksikkerhet.

FAU-DELTAKELSE I SKOLENS TRAFIKK-SIKKERHETSARBEID

Forslag til oppgaver og aktiviteter FAU kan jobbe med:

- › Aksjoner, for eksempel for å øke refleksbruk og få flere elever til å gå eller sykle til skolen.
- › Delta i utarbeidelse av skolens regler for sykling.
- › Initiere og organisere følgevennordninger til fots og på sykkel.
- › Ta opp trafikk som tema på foreldremøter, for eksempel foreldrekjøring, foreldre som rollemodeller og sikring av barn i bil. Les om riktig sikring av barn i bil på Trygg Trafikks nettside: www.tryggtrafikk.no/tema/sikring-av-barn-i-bil/
- › Kartlegge trygge områder for sykkeltraining i skolens nærmiljø.
- › Følge med på kommunenes planverk innenfor trafikksikkerhet.
- › Arbeide for trafikksikkerhetstiltak i skolens nærområde, for eksempel lavere fartsgrenser, oppsetting av skilt og fartsdempende tiltak.

FREMGANGSMÅTE FOR TRAFIKKSIKKER- HETSTILTAK

Ønsker dere å bedre trafikksikkerheten på skoleveien eller i skolens nærmiljø, er det flere måter å gå frem på. Det avhenger av hvilke problemer du vil ha rettet på og hvem som har ansvar for tiltakene som kan være aktuelle. Her gir vi noen eksempler på hvordan du kan gå frem hvis du ønsker å få gjennomslag for enkelte, rimelige tiltak.

› Lavere fartsgrense

Bestemmelsene om fartsgrenser og fareskilt står i veitrafikkloven og skiltforskriftene. Når man ønsker å få innført lavere fartsgrenser på riks-, fylkes- eller privat vei er det veisjefen i fylket som bestemmer. For kommunal vei er det kommunen som bestemmer.

I utgangspunktet kan alle søke, men det kan være en fordel at flere står bak som for eksempel grendelag, velforening eller flere naboer.

Hovedregelen er at alle søknader skal sendes til den etaten i kommunen som har ansvaret for veiene. Søknader som gjelder riks-, fylkes- eller privat vei blir sendt fra kommunen til Statens vegvesen. Søknader som gjelder kommunale veier blir behandlet i utvalg som tar avgjørelsen om fartsgrensene.

› Fysiske fartsdempende tiltak

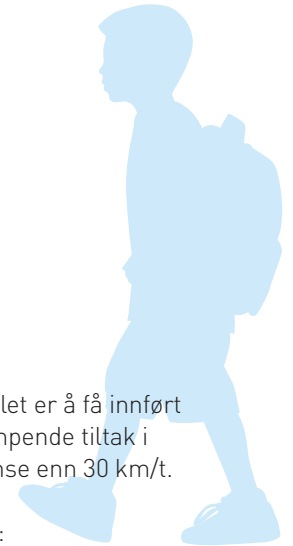
I boligfelt og lignende områder hvor det leker eller oppholder seg barn, er det ofte sterke ønsker om å få bilene og motorsyklene til å kjøre

saktere. Det mest effektive tiltaket for å nå dette målet er å få innført fysisk dempende tiltak. For å benytte fysisk fartsdempende tiltak i boligområder, kan ikke området ha høyere fartsgrense enn 30 km/t.

Det er de mest benyttede tiltakene i boligområder:

- humper
- innsnevring av veibanen
- sidehindringer
- rundkjøringer
- opphøyde gangfelt

Det er den etaten i kommunen som har ansvaret for veiene, som avgjør hvilke tiltak som skal benyttes på de kommunale veiene, og Statens vegvesen på fylkes- og riksveier.



TRYGG TRAFIKK

Tollbugata 32

Postboks 277 Oslo Sentrum,
0103 Oslo

Tlf: +47 22 40 40 40

Faks: + 47 22 40 40 70

hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no

Org.nr. : NO 970 133 410 MVA
Giro: 7044 05 05757



TRYGG TRAFIKK